

PATVIRTINTA
Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos
direktoriaus 2020 m. balandžio 29 d.
įsakymu Nr. V-66

INŽINERINIŲ SAUGAUS EISMO PRIEMONIŲ ĮRENGIMO PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Inžinerinių saugaus eismo priemonių įrengimo prioritetinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika) reglamentuoja inžinerinių saugaus eismo priemonių (toliau – ISEP) valstybinės reikšmės kelių ruožuose (toliau – kelių ruožai) įrengimo prioritetinės eilės sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus.

2. ISEP įrengimo prioritetinė eilė (toliau – prioritetinė eilė) sudaroma vertinant valstybinės reikšmės kelių tinklo, atskirų kelio ruožų ir eismo juose oficialius statistinius, faktinius duomenis, eismo saugą ir vadovaujantis metodikos II skyriuje nustatytais kriterijais.

3. Prioritetinė eilė kitiems metams sudaroma ir tvirtinama iki einamųjų metų liepos 15 d.

4. Sudarytą prioritetinę eilę tvirtina Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija) direktorius.

5. Sudaryta ir patvirtinta prioritetinė eilė skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje www.lakd.lt.

6. Patvirtinta prioritetinė eilė gali būti keičiama kiekvienais metais, įtraukiant kitus, joje nesančius kelių ruožus, kuriuose tikslinga įrengta ISEP. Ankstesnėje patvirtintoje prioritetinėje eilėje buvę kelių ruožai, kuriuose nebuvo įrengta ISEP, vertinami kartu su naujais kelių ruožais pagal metodikoje numatytus kriterijus. Naujai sudarytą prioritetinę eilę tvirtina Kelių direkcijos direktorius.

7. Šioje metodikoje ISEP laikomos priemonės, įskaitant, tačiau neapsiribojant 2010 m. birželio 9 d. Kelių direkcijos direktoriaus įsakymu Nr. V-146 „Dėl Inžinerinių saugaus eismo priemonių projektavimo ir naudojimo rekomendacijų R ISEP 10 patvirtinimo“ patvirtintose Inžinerinių saugaus eismo priemonių projektavimo ir naudojimo rekomendacijose R ISEP 10 aprašytomis inžinerinėmis saugaus eismo priemonėmis, užtikrinančiomis leistino važiavimo greičio laikymąsi ir eismo saugą. Ši metodika neapima pėsčiųjų ir dviratininkų takų, apsauginių kelio atitvarų, apšvietimo, momentinio ir vidutinio greičio matuoklių įrengimo, priemonių, skirtų pėsčiųjų perėjū, nežymėtų perėjū ir vieno lygio sankryžų eismo saugai pagerinti jas pertvarkant.

8. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose susijusiuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO KRITERIJAI

9. ISEP poreikis valstybinės reikšmės keliuose vertinamas atsižvelgiant, tačiau neapsiribojant, į gyventojų, savivaldos institucijų ir savivaldybių saugaus eismo komisijų prašymus, gautus iki einamųjų metų gegužės 15 d. Gauti prašymai Kelių direkcijos Transporto infrastruktūros

statybos ir priežiūros departamento Eismo saugos skyriaus vertinami, atsižvelgiant į ISEP įrengimo poreikį, įrengimo galimybes konkrečioje vietoje, ir sudaroma prioritetinga eilė.

10. Sudarant prioritetingą eilę kelių ruožai vertinami vadovaujantis šiais kriterijais:

10.1. **Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas** (toliau – VMPEI) – yra svarbus veiksnys, nulemiantis eismo įvykio tikimybę, t. y. kuo didesnis kelio ruožo VMPEI, tuo didesnė eismo įvykio tikimybė tame kelio ruože. *Kai VMPEI yra 9000 ir daugiau aut./parą, kelio ruožui suteikiama 20 balų, kai 2200–8999 aut./parą – 15 balų, kai 400–2199 aut./parą – 10 balų, kai 0–399 aut./parą – 5 balai.*

10.2. **Įskaitinių eismo įvykių skaičius** – kelio ruože įvykusių įskaitinių eismo įvykių skaičius liudija apie poreikį didinti saugą. *Jeigu kelio ruože, kuriame planuojama įrengti ISEP, per pastaruosius 4 metus yra įvykę daugiau kaip 4 įskaitiniai eismo įvykiai, tokiam kelio ruožui skiriama 30 balų, jeigu 3–4 – 20 balų, jeigu 1–2 – 10 balų, jeigu įskaitinių eismo įvykių nebuvo, balai nesuteikiami.*

10.3. **Pažeidžiami eismo dalyviai** – jeigu kelio ruože, kuriame planuojama įrengti ISEP, yra dvi ir daugiau vietų, kuriose nuolat lankosi vaikai, senyvo amžiaus žmonės ar asmenys, turintys ribotas judėjimo galimybes, t. y. asmenų su negalia dienos centras, gydymo įstaiga, kapinės, bažnyčia, turgavietė ir pan. (neįskaitant formaliojo švietimo įstaigų), *tokiam ruožui suteikiama 10 balų, jeigu tokia vieta yra viena – 5 balai, jeigu tokių vietų nėra – 0 balų.*

10.4. **Greičio valdymo priemonės kelio ruože** – jei kelio ruože yra įrengta greičio valdymo priemonių, padedančių palaikyti leistiną važiavimo greitį (magistraliniuose ir krašto keliuose visos vertikaliosios greičio mažinimo priemonės, rajoniniuose keliuose – visos greičio valdymo priemonės), papildomos ISEP įrengimo tikslingumas jame yra mažesnis, palyginti su tais kelio ruožais, kuriuose greičio valdymo priemonių įrengta nėra. *Jei kelio ruože nėra įrengta greičio valdymo priemonių, jam yra skiriama 10 balų, jei tokių priemonių yra – 0 balų.*

10.5. **Planuojama ISEP įrengimo vieta** – eismo įvykių, ypač susijusių su pažeidžiamais eismo dalyviais (pėsčiaisiais ir dviratininkais), pasekmių sunkumas priklauso nuo ruože vyraujančio faktinio važiavimo greičio, o tikimybė įvykti eismo įvykiui tiesiogiai priklauso nuo eismo srauto, todėl pavojingesnėmis vietomis laikomi kelio ruožai, kuriuose vyksta eismo srautų persiskirstymai, išilgai ir skersai kelio vyksta pėsčiųjų ir dviratininkų eismas, t. y. atsižvelgiama į tai, ar teritorija yra užmiesčio, ar urbanizuota. *Jeigu kelio ruožas, kuriame planuojama įrengti ISEP, sutampa su gyvenvietės teritorija, ruožui suteikiama 10 balų, priešingu atveju balai nesuteikiami.*

10.6. **Formaliojo švietimo įstaigos** – formaliojo švietimo įstaigų buvimas prie valstybinės reikšmės kelių lemia didesnę tikimybę, jog tame kelio ruože, važiuojamojoje kelio dalyje, gali vykti intensyvesnis pėsčiųjų eismas, tame tarpe vaikų. *Kelio ruožui, prie kurio yra 2 ir daugiau formaliojo švietimo įstaigų, skiriama 20 balų, jeigu 1 – 10 balų, kelio ruožui, prie kurio nėra formaliojo švietimo įstaigų – 0 balų.*

11. Kelio ruožo vertinimas pagal nustatytus kriterijus sudaro reikšmių visumą balais pagal 1 lentelėje numatytą reikšmių balų sumavimą.

1 lentelė. Prioritetingos eilės sudarymo kriterijų ir balų reikšmių suvestinė

Kriterijus	Balų skaičius	
1. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas		–
1.1. 0–399 aut./parą	20	5
1.2. 400–2199 aut./parą		10
1.3. 2200–8999 aut./parą		15
1.4. 9000 ir daugiau aut./parą		20
2. Įskaitinių eismo įvykių skaičius	30	–

Kriterijus	Balų skaičius	
2.1. 0 eismo įvykių		0
2.2. 1–2 eismo įvykiai		10
2.3. 3–4 eismo įvykiai		20
2.4. daugiau kaip 4 eismo įvykiai		30
3. Pažeidžiami eismo dalyviai		–
3.1. nėra objektų	10	0
3.2. 1 objektas		5
3.3. 2 ir daugiau objektų		10
4. Greičio valdymo priemonės kelio ruože		–
4.1. kelio ruože yra įrengta greičio valdymo priemonių	10	0
4.2. kelio ruože nėra įrengta greičio valdymo priemonių		10
5. Ar planuojama ISEP įrengimo vieta sutampa su gyvenvietės teritorija?	10	–
5.1. ne		0
5.2. taip		10
6. Formaliojo švietimo įstaigos		–
6.1. nėra formaliojo švietimo įstaigų	20	0
6.2. yra viena formaliojo švietimo įstaiga		10
6.3. yra dvi ir daugiau formaliojo švietimo įstaigų		20
Didžiausia galima balų suma	100	–

12. Nustatytais kriterijais įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama įrengti ISEP, kriterijų suvestinės reitinguojamos pagal surinktų sumuojamų balų skaičių sumą. Įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama įrengti ISEP, prioritetingą eilę sudaroma nuo didžiausių iki mažiausių balų sumą surinkusių kelių ruožų.

13. Jeigu kelių ruožai, kuriuose planuojama įrengti ISEP, surenka vienodą balų sumą, pirmenybę turi tas kelio ruožas, kuriame per paskutinius keturis metus įvykusių eismo įvykių metu nukentėjo žmonės: buvo daugiau sužeistųjų ir (arba) žuvusiųjų. Jeigu šie skaičiai sutampa, papildomai vertinamas krovinio transporto VMPEI atitinkamame kelio ruože, tuomet prioritetas teikiamas kelio ruožui, kurio krovinio transporto VMPEI yra didesnis.

14. Esant poreikiui, kai reikia užtikrinti leistiną važiavimo greitį ir eismo saugą ilgesniame kelio ruože, ISEP priemonės gali būti įrengiamos grupėmis, t. y. aukštesnio prioriteto priemonės to paties kelio ruože gali būti įrengiamos kartu su žemesnio prioriteto priemonėmis.